

Załącznik do uchwały nr /2021
Rady Gminy Białopole
z dnia 2021 roku

Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Białopole
na lata 2022 – 2027

Białopole 2021

Spis treści

I Wstęp	4
II Zjawisko przemocy w rodzinie	5
III Diagnoza sytuacji w Gminie Białopole w aspekcie problemów występowania przemocy w rodzinie	6
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji	7
3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet	10
3.3. Analiza SWOT	19
IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	20
V. Adresaci Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	20
VI. Założenia oraz cele i zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	20
6.1. Założenia Programu.....	20
6.2. Cele Programu	21
6.2.1. Cel główny programu	21
6.2.2. Cele szczegółowe programu	22
VII Źródła finansowania programu	29
VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.....	29

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 poz. 1876 z późn. zm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P. Poz. 235);
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2021r. stanowiący załącznik do Uchwały nr XXII/371/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Białopole na lata 2016 – 2024;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Białopole na lata 2017 – 2025.

I Wstęp

„Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą”

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załączek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje pomiędzy członkami, które winny być oparte na miłości i zrozumieniu. Niestety nie zawsze tak jest, czasem relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc w rodzinie, która ma swój szczególny wymiar, ponieważ to rodzina powinna, swym członkom, gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, system norm i wartości. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie mające na celu przerwanie przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc ofiarom. Powodzenie podejmowanych działań w dużej mierze zależy od współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białopole na lata 2022-2027 przedstawia strategię działania obejmującą pomoc rodzinom doświadczającym przemocy, w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym oraz społecznym. Wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białopole. Jest zgodny z Krajowym i Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

II Zjawisko przemocy w rodzinie

Art. 2 ust. 2 znowelizowanej w 2010 roku ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na przemoc w rodzinie składa się, więc wiele rodzajów przemocy: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, czy zaniedbanie. Występuje ona zarówno w rodzinach z dysfunkcjami, ale także w rodzinach uważanych za „normalne”. Przemoc w rodzinie zwykle powtarza się według określonego schematu, w którym wyróżniamy następujące fazy:

- narastania napięcia, w której zaczyna pojawiać się agresja,
- ostrej przemocy, w której następuje wybuch agresji,
- miodowego miesiąca, kiedy sprawca przeprosza i obiecuje poprawę.

Z reguły w fazie ostrej przemocy lub zaraz po niej ofiary poszukują pomocy: wzywana jest Policja, ofiara ucieka z domu. Bardzo często w fazie miodowego miesiąca osoby doświadczające przemocy wycofują się z kontaktu z osobami udzielającymi pomocy, mając pozorne poczucie odzyskiwania kontroli nad sytuacją. To „wycofywanie”, podobnie jak fakt dalszego pozostawania w związku ze sprawcą, specjaliści, tłumaczą syndromem wyuczonej bezradności lub do syndromem stresu pourazowego. Syndrom wyuczonej bezradności, w przypadku ofiar przemocy, oznacza poddanie się i rezygnację z aktywności, które ofiara podejmowała w celu poprawy sytuacji, a które okazały się nieskuteczne. Nabiera wówczas przekonania, że nie może nic zrobić, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo rezygnuje, więc z

kolejnych prób zmiany sytuacji. Nie oznacza to jednak, że ofiary przemocy nie podejmują wielu doraźnych działań, których celem jest poprawa sytuacji rodziny, np. rozmowa ze sprawcą, unikanie ataku poprzez wyjście z domu, ukrywanie się lub ucieczkę już w trakcie ataku. Podejmują również działania polegające na poszukiwaniu pomocy na zewnątrz, rozmawiają na temat doznawanej przemocy z krewnymi, znajomymi, sąsiadami, kontaktując się z Policją i organizacjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy. Zdarza się również, że reakcją ofiary jest odwzajemnienie przemocy. W skrajnych przypadkach zabicie sprawcy, który przez wiele lat stosował przemoc.

Analizując sytuację ofiary, należy wziąć pod uwagę, że ma ona nadzieję na zmianę zachowania sprawcy. Ponadto często wstydi się swojej sytuacji, jest zależna ekonomicznie od sprawcy lub zostaje z nim „ze względu na dzieci”. Często uważa, że przemoc jest jej prywatnym problemem, a środowisko zewnętrzne (rodzina, znajomi, instytucje) swoim zachowaniem mogą utwierdzać o braku możliwości otrzymania wsparcia i ochrony.

Podczas, gdy zachowania ofiary mogą wydawać się irracjonalne, sprawca w sposób bardzo logiczny potrafi tłumaczyć swoje zachowanie, jako akt słusznego ukarania ofiary. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność. Nie przyznaje również, że takie zachowanie jest aktem agresji oraz mechanizmem sprawowania władzy i kontroli, narzędziem całkowitego podporządkowania ofiary woli sprawcy. Kobiety, dzieci oraz osoby starsze, które najczęściej padają ofiarami przemocy w rodzinie, ciągle jeszcze uznawane są za własność, zaś mężowie i rodzice, dorosłe dzieci – za osoby mogące dyscyplinować innych członków rodziny. W szeregu opracowań odnoszących się do przyczyn i źródeł przemocy w rodzinie podkreśla się, że to akceptacja dla hierarchicznej struktury społeczeństwa powoduje, że w ramach tej struktury funkcjonują osoby, które wierzą, że mają prawo stosować przemoc wobec pozostałych członków swojej rodziny. Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania. To problem przez wiele lat ukrywany. Jednak szkodliwość jest tak determinująca dla jednostki, czy też całej rodziny, że wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

III Diagnoza sytuacji w Gminie Białopole w aspekcie problemów występowania przemocy w rodzinie

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Gminie Białopole oparto się na następujących danych:

- sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie będące w posiadaniu ośrodka

pomocy społecznej, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy: komisariat policji, placówki oświatowe, GKRPA;

- ankieta przeprowadzona wśród mieszkańców gminy Białopole.

3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy Białopole nr 60/2019 z dnia 09 września 2019 r.

Należy zaznaczyć, że zespoły interdyscyplinarne to przede wszystkim metoda pracy, która opiera się na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy w rodzinie.

Zespół pełni funkcję strategiczno - koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupę roboczą, która pełni funkcję wspierającą. Realizuje ona działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie.

Rada Gminy Białopole w Uchwale Nr IX/53/19 z dnia 21 sierpnia 2019 r. określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Białopolu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Tabela 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Białopole w okresie 2019-czerwiec 2021. Źródło: dane GOPS Białopole..

	2019	2020	I półrocze 2021
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w danym roku, w tym przez:	11	6	4
• Pomoc społeczną	4	0	1
• Policję	7	6	3
• Oświatę	0	0	0
• Ochronę zdrowia	0	0	0
Liczba wszczętych procedur NK w latach poprzednich i kontynuowanych w danym roku	4	2	4
Liczba zakończonych NK	13	4	5
Liczba rodzin objętych działaniami grup roboczych	15	8	8
Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	4	4	2
Liczba spotkań grup roboczych	14	14	9

W latach 2019 – czerwiec 2021 w Gminie Białopole procedura Niebieskie Karty zakładana była głównie przez policję i pracowników socjalnych. Nie odnotowano NK założonej przez pracowników ochrony zdrowia i oświatę.

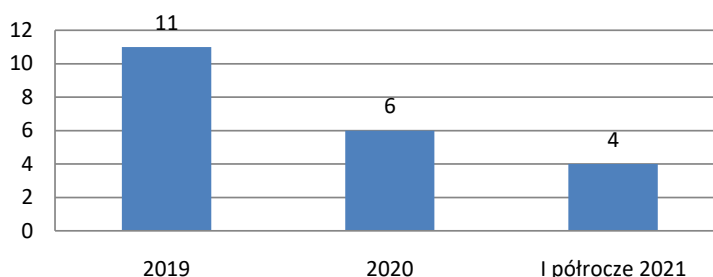
W pierwszym półroczu 2021 r. łącznie działaniami grup roboczych objętych było 8 rodzin (kontynuowano 4 procedury NK – w 4 rodzinach oraz rozpoczęto 4 procedury NK- w 4 nowych rodzinach).

Tabela 2. Ofiary przemocy w okresie 2019- czerwiec 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

Niebieskie Karty	2019	2020	I półrocze 2021
Kobiety	8	4	6
Mężczyźni	1	2	1
Dzieci	2	0	0
Osoby starsze, niepełnosprawne	4	2	1

Zwykle ofiarami przemocy w rodzinie były kobiety.

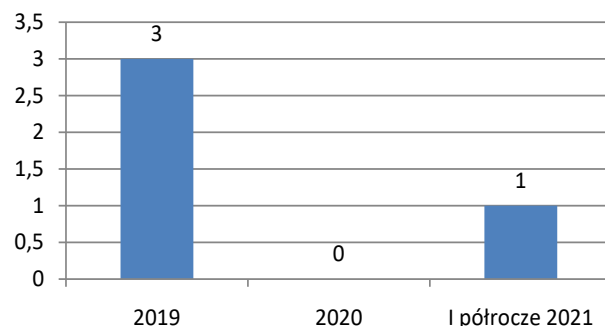
Wykres 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w okresie 2019 – czerwiec 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

W 2019 roku zostało zakończonych ogółem 13 procedur NK, w tym: 10 procedur NK z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, w 3 przypadkach zakończono procedurę z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Instytucją, która udziela wsparcia finansowego osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu. Z tej formy pomocy w 2019 roku skorzystało 3 rodziny, w 2020 roku – 0 rodzin, w I półroczu 2021 roku – 1 rodzina.

Wykres 2. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu przemocy w rodzinie w okresie 2019 – czerwiec 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

Instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Białopole są: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w której strukturze funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny), Komisariat Policji, Placówki Oświatowe, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Stowarzyszenie.

Tabela 3. Formy pomocy udzielone osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie w okresie 2019- czerwiec 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

Formy pomocy	2019	2020	I półrocze 2021
Porady w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym: liczba osób objęta poradnictwem	4	4	2
Poradnictwo socjalne: liczba osób objęta poradnictwem		36	56

Zakres działalności Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego obejmuje m.in.: pomoc psychologiczną (edukacja na temat przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa poprzez uczenie działań skierowanych na zatrzymanie przemocy), poradnictwo socjalne (rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny, motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień, motywowanie do podjęcia leczenia specjalistycznego).

Tabela 4. Działalność Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego w okresie 2019- wrzesień 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

	2019	2020	do 30 września 2021 r.
Liczba osób korzystających	4	4	2
Liczba udzielonych porad	4	2	2

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jest udzielana pomoc w formie pomocy terapeuty i pracy socjalnej.

W rodzinach dotkniętych przemocą domową najczęściej dodatkowo występuje problem alkoholizmu, rodziny te nierzadko dotknięte są ubóstwem, bezrobociem oraz innymi dysfunkcjami. Ze szczegółowej analizy wynika, że w I półroczu 2021 r. z 4 rodzin objętych pomocą w związku z NK - w 2 rodzinach (50%) występuje problem alkoholowy.

Tabela 5. Osoby uzależnione, a przemoc w rodzinie w Gminie Białopole w okresie 2019- wrzesień 2021. Źródło: dane GOPS Białopole.

	2019	2020	do 30 września 2021
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA celem przeprowadzenia rozmowy z osobami z problemem alkoholowym	4	2	1
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	2	-	1
Osoby doznające przemocy w rodzinie	3	-	1

3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet

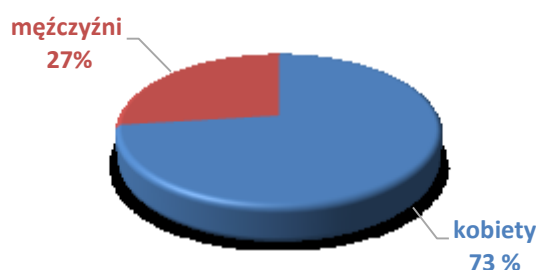
Badania zostały przeprowadzone w okresie wrzesień – październik 2021 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 60 osób. Wyniki ankiet są odzwierciedleniem problemu przemocy i wiedzy, jaką dysponują mieszkańcy na temat szukania pomocy przez osoby dotknięte pośrednio i bezpośrednio przemocą w rodzinie.

W badaniach na potrzeby diagnozy problemu przemocy w rodzinie w Gminie Białopole uczestniczyli mieszkańcy o różnych cechach społeczno – demograficznych. Poniżej przedstawiony został opis z uwzględnieniem zmiennych niezależnych – płci, wieku, wykształcenia, statusu zawodowego.

1. Płeć respondentów.

Jak wynika z prezentowanego poniżej wykresu rozkład charakteryzowanej cechy demograficznej był następujący: 73 % stanowiły kobiety (44), 27 % stanowili mężczyźni (16).

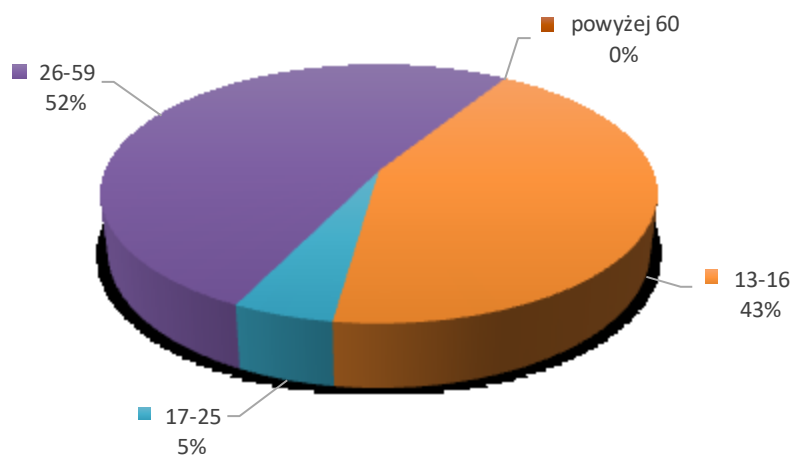
Wykres 3. Płeć badanych osób.

2. Wiek respondentów.

Kolejna zmienna to wiek badanych osób. Biorąc pod uwagę tę zmienną możemy stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 26 – 59 lat (31 osób/ 52%). Następną liczną grupą wiekową był wiek 17 – 25 lat (3 osób/5%), kolejno grupa wiekowa 60 lat i więcej (0 osób/0%) i na końcu osoby w wieku 13 – 16 lat (26 osób/43%).

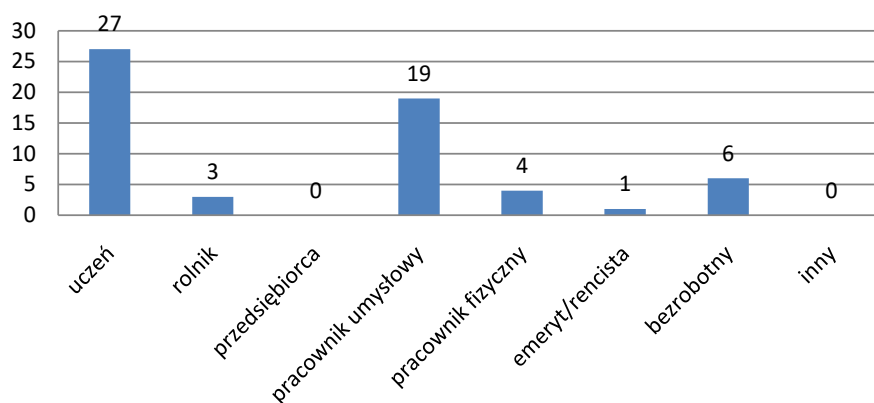
Wykres 4. Wiek badanych osób.

3. Status zawodowy respondentów.

Wśród badanych najliczniejszą grupę pod względem statusu zawodowego stanowią pracownicy umysłowi (19 osób), następnie przedsiębiorcy (0 osób), kolejno emeryci/renciści (1 osoba), pracownicy fizyczni (4 osoby), rolnicy (3 osoby), uczniowie (27 osób), bezrobotni (6 osób).

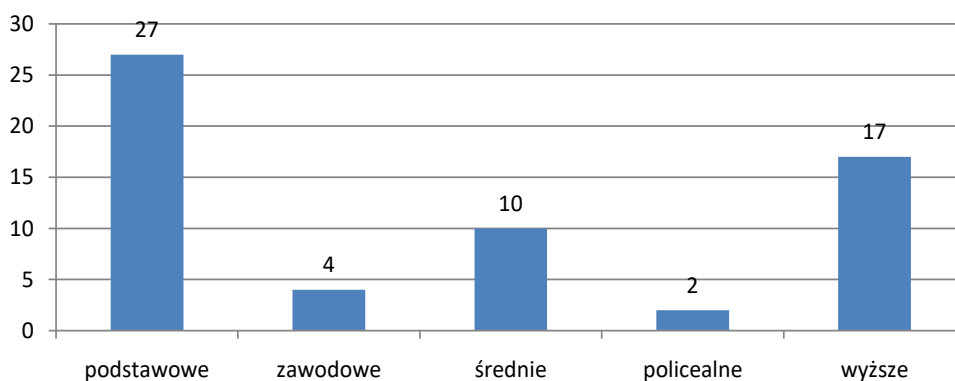
Wykres 5. Status zawodowy badanych osób.

4. Wykształcenie respondentów.

Jak wynika z zaprezentowanych poniżej danych znajdujących się na wykresie, najliczniejszą grupę respondentów ze względu na wykształcenie stanowili mieszkańcy z wykształceniem podstawowym (27 osoby), kolejno osoby z wykształceniem: wyższym (17 osób), średnim (10 osób), zawodowym (4 osoby), policealnym (2 osoby).

Wykres 6. Wykształcenie badanych osób.

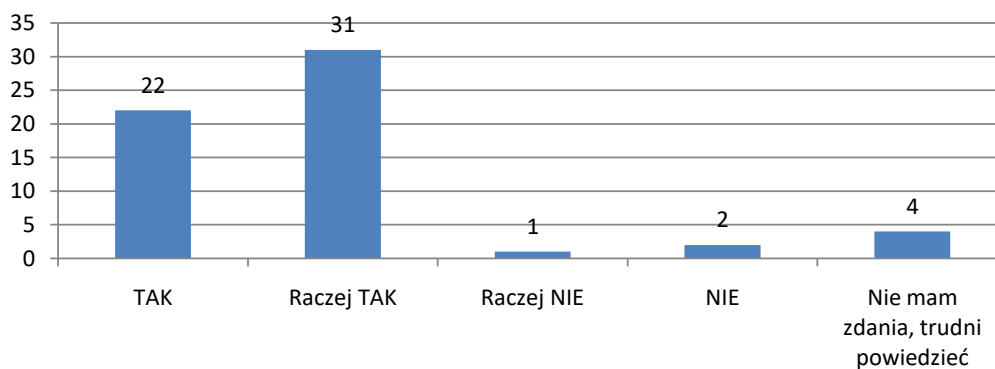

5. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Na pytanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa na terenie Gminy Białopole, najwięcej z ankietowanych, a więc 22 osób (37%) odpowiedziało „tak” oraz 31 osób (52%) odpowiedziało „raczej tak”, 2 osoby odpowiedziały „nie” (3 %), 1 osoba odpowiedziała „raczej nie” (1 %), 4 osoby odpowiedziało „nie mam zadania, trudno powiedzieć” (7%)

Wykres 7. Bezpieczeństwo na terenie Gminy Białopole.

Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie na terenie naszej gminy?

6. Czynniki wpływające na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego w gminie.

Tabela 6. Co wpłynęłoby na poczucie bezpieczeństwa w naszej gminie?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Udział procentowy
Akcje społeczne w zakresie profilaktyki uzależnień	25	42
Większe liczba patroli policji	22	37
Ograniczenie dostępności sprzedaży alkoholu	9	15
Inne (jakie?)	4	6

7. Przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Na pytanie: Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie naszej gminy? 12 osób udzieliło odpowiedzi „tak znam takie przypadki”, 21 osób udzieliło odpowiedzi „słyszałem/am o nich”, natomiast 27 osób udzieliło odpowiedzi „nie znam takich przypadków”.

8. Informacja o bezpośrednim kontakcie z przemocą w rodzinie.

Badanie wykazało, że 70% respondentów nie spotkało się z przemocą bezpośrednio, natomiast 17 % miało kontakt z przemocą, a 13% nie pamięta takiej sytuacji.

Tabela 7. Czy spotkał/a się Pani/Pan bezpośrednio ze zjawiskiem przemocy w rodzinie?

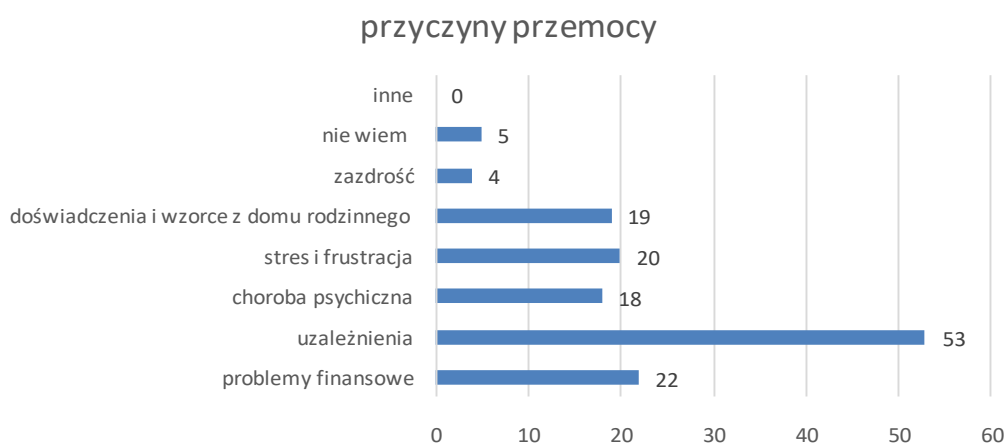
Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Udział procentowy
Nie	42	70
TAK	10	17
Nie pamiętam	8	13

9. Najczęstsze przyczyny przemocy w rodzinie.

W odpowiedziach na pytanie dotyczące przyczyn przemocy w rodzinie najczęściej zaznaczaną odpowiedzią były uzależnienia np. alkohol, narkotyki, dopalacze, itp. aż 53 respondentów zaznaczyło taką odpowiedź.

Wykres 8. Najczęstsze przyczyny przemocy w rodzinie.

Jaka według Pani/Pana jest najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie?

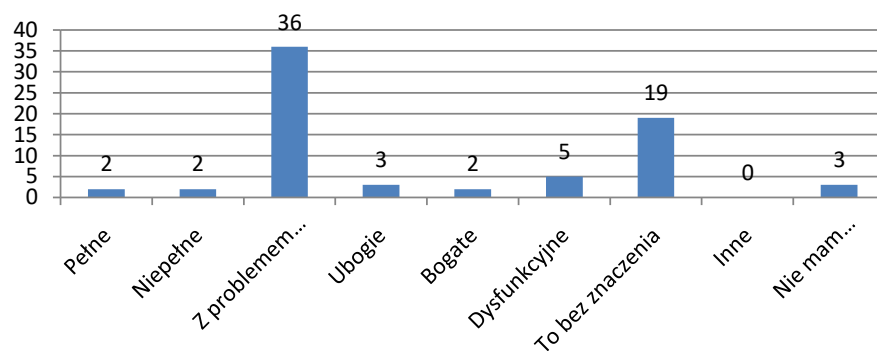

10. Czy przemoc w rodzinie jest sprawą prywatną, czy też nie.

Większość osób ankietowanych odpowiedziało, że przemoc w rodzinie nie powinna być sprawą prywatną – 33 osoby, 8 osób odpowiedziało, że przemoc w rodzinie raczej nie powinna być sprawą prywatną, natomiast 1 osoba uważa, że przemoc w rodzinie jest sprawą prywatną, 5 osób uważa, że przemoc w rodzinie raczej jest sprawą prywatną, 13 osób nie ma zdania na ten temat.

11. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc.

Wykres 9. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc.

12. Jak powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy w rodzinie.

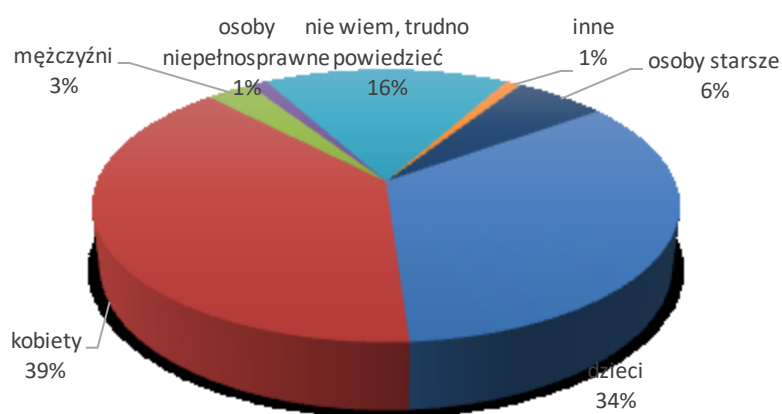
Tabela 8. Jak według Pani/Pana powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy w rodzinie?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Udział procentowy
Bronić się	11	15
Atakować	3	4
Pogodzić się z losem	0	0
Samodzielnie rozwiązywać problemy	2	3
Szukać pomocy w rodzinie	14	19
Szukać pomocy poza rodziną (np. w instytucjach do tego powołanych: Policja, Sąd, itp.)	44	58
Inaczej, jak?	1	1

13. Ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie.

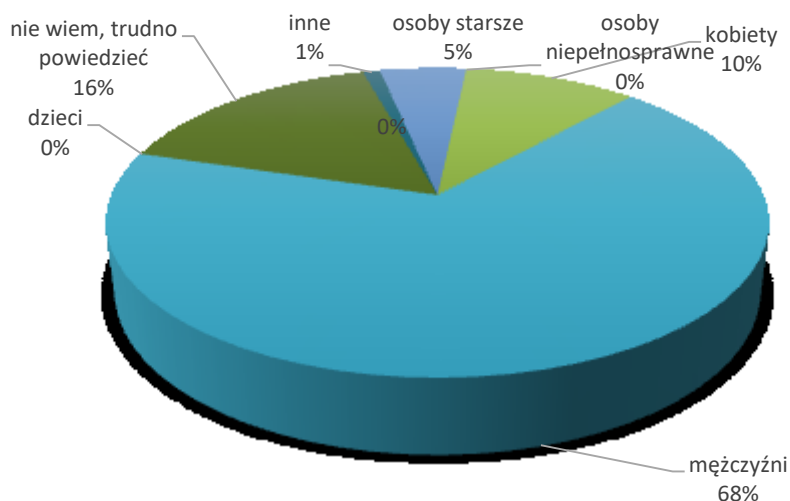
Wykres 10. Kto jest ofiarą przemocy w rodzinie?

Kto według Pani/Pana najczęściej doznaje przemocy w rodzinie?

Wykres 11. Kto jest sprawcą przemocy w rodzinie?

Kto według Pani/Pana wiedzy jest najczęstszym sprawcą przemocy w rodzinie?

14. Formy przemocy w rodzinie w Gminie Białopole..

Tabela 9. Formy przemocy w rodzinie w Gminie Białopole?

Odpowiedź	Jakie zachowania uznałby/a Pan/Pani za przemoc w rodzinie?	Zdaniem Pana/Pani jakie formy przemocy występują najczęściej na terenie gminy Białopole?
Zakazywanie kontaktów z rodziną i znajomymi	14	9
Zabieranie pieniędzy i nieustanne kontrolowanie wydatków	10	7
Wyrzucenie z domu	8	9
Zadanie bólu fizycznego, w tym: bijąc, popychając, policzkując, kopiąc, ...	28	40
Wyzywanie, ośmieszanie, krytykowanie, poniżanie, grożenie, ...	26	46
Zmuszanie do kontaktów seksualnych	9	3
Niszczzenie mienia	4	8
Wszystkie powyższe	27	0
Inne, jakie?	0	0

15. Okoliczności sprzyjające występowaniu agresji w rodzinie.

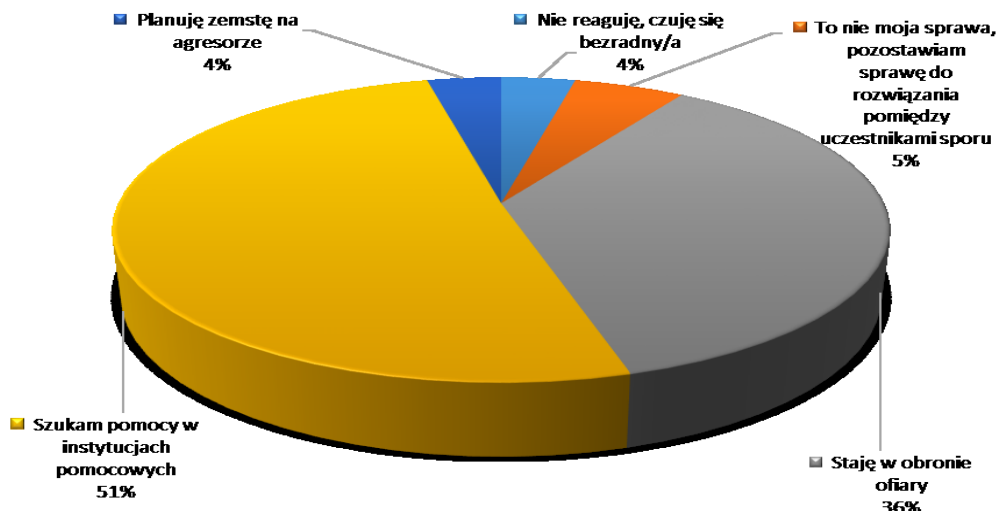
Według respondentów czynnikami sprzyjającymi występowaniu agresji w stosunku do członków rodziny są kolejno:

- Nieumiejętność radzenia sobie ze stresem i trudnościami życiowymi (32 osoby)
- Alkoholizm członków rodziny (39 osoby)
- Zaburzenia psychiczne (13 osób)
- Chęć odreagowania niepowodzeń życiowych (10 osób)
- Trudna sytuacja materialna (11 osób)

- Brak stałej pracy (5 osób)
- Inne (jakie?) ..(0 osób)

16. Reakcja na przemoc w rodzinie.

Wykres 12. W jaki sposób zareagowałby Pan/Pani na przejaw przemocy w rodzinie?

17. Ocena wiedzy ankietowanych dotycząca świadomości o miejscu pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Pozytywnym wnioskiem, który wynika z badań jest bardzo wysoki stopień świadomości społecznej mieszkańców i stopień wiedzy na temat szukania pomocy, z której mogą korzystać ofiary przemocy rodzinnej. Wszyscy ankietowani tj. 60 osób deklaruje, iż wie gdzie szukać takiej pomocy. Wszystkie osoby ankietowane wiedzą także do jakich instytucji może zgłaszać się osoba doznająca przemocy w rodzinie. Są to: ośrodek pomocy społecznej (51 osób), policja (44 osoby), GKRPA (14 osób), sąd (10 osób), szkoła (10 osób), ośrodek zdrowia (5 osób).

18. Informacja na temat wiedzy o istnieniu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na 60 przebadanych osób – 13 osób nie słyszało o Zespole Interdyscyplinarnym, natomiast 47 osoby słyszały o jego istnieniu.

19. Najbardziej potrzebne formy pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Tabela 10. Formy pomocy.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
-----------	-------------------

Poradnictwo prawne	15
Poradnictwo psychologiczne	39
Poradnictwo socjalne	3
Stosowanie wobec sprawcy nakazu opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania się do ofiary	24
Organizowanie terapii dla sprawców	10
Leczenie uzależnień	16
Tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy	8
Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych	3
Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia	13
Profilaktyka w zakresie agresji i przemocy	11
Inne (jakie?).....	0

3.3. Analiza SWOT

OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE		
	Czynniki pozytywne	Czynniki negatywne
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Białopole na lata 2017 – 2025 uwzględniająca problem przemocy w rodzinie. • Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Działanie Punktu Infomacyjno-Konsultacyjnego. • Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych. • Prowadzenie poradnictwa oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. • Brak grup typu AA. • Brak organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Brak specjalistów do pracy z rodziną.
Czynniki zewnętrzne	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom. • Większa dostępność wsparcia psychospołecznego i prawnego • Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem odwykowym. • Wzrost liczby profesjonalnej kadry pracującej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz dotkniętymi przemocą w rodzinie. • Zmiana postaw społecznych, wzrost świadomości o problemie przemocy domowej. • Skuteczne programy leczenia uzależnień. • Skuteczne praca ze sprawcą przemocy. • Współpraca z sektorem pozarządowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych. • Wzrost agresywnych zachowań u dzieci i młodzieży, brak pozytywnych wzorców w rodzinie. • Znieczulica społeczna, istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy w rodzinie. • Brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc. • Bezrobocie, rozpad rodzin. • Utrata zdrowia psychicznego. • Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia. • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. • Niska skuteczność rozwiązań prawnych chroniących ofiary, wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną.

IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Realizatorami Programu są następujące podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Policja,
- Sąd Rejonowy w Chełmie,
- Prokuratura Rejonowa w Chełmie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie,
- placówki oświatowo – wychowawcze gminne i powiatowe,
- gminne placówki kultury,
- placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu.

V. Adresaci Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białopole są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

VI. Założenia oraz cele i zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

6.1. Założenia Programu

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców.

- 1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) kierowane do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie:
 - podejmowane w ramach profilaktyki,
 - ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia,
 - zapobieganie przemocy w rodzinie.
- 2) Działania interwencyjne, skierowane do dwóch grup odbiorców:
 - osoby doznające przemocy – działania opiekuńcze,
 - osoby stosujące przemoc w rodzinie - działania pouczające i izolujące.
- 3) Działania wspierające, kierowane do ofiar przemocy:
 - psychologiczne,
 - pedagogiczne,
 - terapeutyczne i inne.
- 4) Działania korekcyjno-edukacyjne, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- a) wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów, policji i sądów, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,
- b) jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,
- c) szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konsekwentna realizacja Programu pozwoli na właściwą organizację prac zespołu interdyscyplinarnego oraz powinna mieć wpływ na upowszechnienie wśród służb społecznych pracy przy zastosowaniu metody interdyscyplinarnej.

6.2. Cele Programu

6.2.1. Cel główny programu

Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Białopole oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

6.2.2. Cele szczegółowe programu

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- 2) rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie;

Cel szczegółowy nr 1 – Tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
1.1.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) co najmniej 4 spotkania zespołu rocznie, 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. 	<p>Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu</p> <p>Partnerzy: policja, służba zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA, kuratorzy sądowi</p>	Działania ciągłe 2022-2027	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba spotkań zespołu 2) liczba podjętych działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie 3) liczba zainicjowanych interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 4) liczba rozprawionych informacji 5) liczba zainicjowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
1.2.	Działalność grup roboczych. Wypracowanie i wdrożenie systemu współdziałania pracowników poszczególnych instytucji i organizacji w sytuacji zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1) posiedzenia grup roboczych, min. 1 posiedzenie do NK, 2) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie 3) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy 4) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań: 	<p>Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu</p> <p>Partnerzy: policja, służba zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA, kuratorzy sądowi</p>	Działania ciągłe 2022-2027	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba posiedzeń grup roboczych 2) liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty 3) liczba prowadzonych procedur Niebieskie Karty 4) liczba opracowanych planów pomocy w indywidualnych przypadkach 5) liczba rodzin objętych monitoringiem 6) liczba diagnoz sporządzonych przez pedagoga, 7) liczba wniosków do GKRPA,

					8) liczba powiadomień o popełnieniu przestępstwa, 9) liczba wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka,
--	--	--	--	--	--

Przewidywane efekty dla celu 1:

- poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania służące zapobieganiu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności realizowanych działań poprzez łączenie zasobów, wymianę informacji, zwiększenie spektrum oddziaływania.

Cel szczegółowy nr 2 - Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
2.1.	Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1) szkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego	Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Działania ciągłe 2022-2027	1) liczba przeprowadzonych szkoleń 2) liczba osób uczestniczących w szkoleniach

Przewidywane efekty dla celu 2:

- profesjonalizacja kadry instytucji o organizacji działających w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności działań poprzez wdrażanie skutecznych programów interwencyjnych.

Cel szczegółowy nr 3 - Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
3.1.	Poradnictwo socjalne, terapeutyczne i prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Osoby doznające przemocy mają możliwość skorzystania z poradnictwa.	Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Organizacje pozarządowe, NZOZ	Działania ciągłe 2022-2027	liczba osób objętych poradnictwem
3.2.	Interwencja kryzysowa.	Osoby doznające przemocy, kwalifikujące się mają możliwość skorzystania z pomocy w formie interwencji kryzysowej.	Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Policja, organizacje pozarządowe.	Działania ciągłe 2022-2027	liczba osób/rodzin objętych interwencją kryzysową
3.3.	Praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą.	Rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie są objęte pracą socjalną.	Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Działania ciągłe 2022-2027	liczba rodzin objętych pracą socjalną
3.4.	Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży.	Dzieci szkolne objęte są programami profilaktycznymi	Jednostka koordynująca: Szkoła, Partnerzy: Policja, placówki kultury		liczba dzieci objętych programem

Przewidywane efekty dla celu 3:

- zwiększenie skuteczności prowadzonych oddziaływań,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy,
- kompleksowa poprawa sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 4 - Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
4.1.	Działania korekcyjno-edukacyjne skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.	Objęcie możliwością udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	Jednostka koordynująca: organizacje pozarządowe, Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, GOPS	Działania ciągłe 2022-2027	1) liczba osób objętych programem 2) liczba osób – sprawców przemocy, którzy po zakończeniu programu nie stosują przemocy
4.2.	Działania podejmowane w ramach procedury Niebieskie Karty wobec sprawców przemocy.	Objęcie działaniami w ramach procedury NK sprawców przemocy domowej.	Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, Szkoły, Policja, organizacje pozarządowe, Służba zdrowia,	Działania ciągłe 2022-2027	1) liczba osób objętych działaniami 2) liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty ze względu na ustanie przemocy

Przewidywane efekty dla celu 4:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w rodzinie poprzez objęcie oddziaływaniem sprawców przemocy,
- systematyczny spadek liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, w tym szczególnie ponownie wszczynanych procedur w tej samej rodzinie.

Cel szczegółowy nr 5 - Wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
5.1.	Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej podejmujące problematykę przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1) zamieszczanie informacji na stronach internetowych, 2) popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, 3) opracowanie lub pozyskanie materiałów informacyjnych tj. ulotek, informatorów, poradników i rozpowszechnienie ich w miejscach użyteczności publicznej 	<p>Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: GKRPA, Szkoły, Policja, organizacje pozarządowe, Służba zdrowia</p>	Działania ciągłe 2022-2027	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych 2) liczba opracowanych lub pozyskanych materiałów informacyjnych
5.2.	Realizacja i w uczestnictwo w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1) organizowanie lokalnych kampanii społecznych kierowanych do osób doznających przemocy w rodzinie, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc, 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w realizacji akcji edukacyjnych i kampanii mających na celu zmianę świadomości społecznej w obszarze przemocy w rodzinie: ilość partnerów kampanii, 3) możliwość udziału w kampaniach o zasięgu ponadlokalnym 	<p>Jednostka koordynująca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: Policja, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki kultury, GKRPA</p>	Działania ciągłe 2022-2027	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba zorganizowanych kampanii 2) liczba partnerów społecznych zaangażowanych do współpracy 3) liczba kampanii o zasięgu ponadlokalnym, w których gmina bierze udział

Przewidywane efekty dla celu 5:

- wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie,
- wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na sygnały mogące świadczyć o przemocy domowej,
- wzrost świadomości społecznej na temat różnych rodzajów przemocy,
- zmiana postaw społecznych.

VII Źródła finansowania programu

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także stanowić mogą dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

- budżet Gminy Białopole,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez, np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym
- Sporządzanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów, kierunków działań i sporządzić roczne sprawozdanie. Zespół sprawozdanie przedstawi wójtowi, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, w razie potrzeby będzie również wnioskował o aktualizację Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych, operacyjnych czy zadań. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 5 lat. Ewaluacja powinna:

- 1) sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,
- 2) przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- 3) pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy.